

Saatja: Maarja Lehemets-Tihhanov <Maarja.Lehemets-Tihhanov@harku.ee>

Saadetud: 30.09.2021 12:30

Adressaat: Hannes Unt <Hannes.Unt@oiguskantsler.ee>

Koopia: Info <info@oiguskantsler.ee>

Teema: [VÄLJAST] Pakiline abipalve

Tähtsus: Kõrgeim

Manused: image001.png; image002.png

Tere

Olen Harku valla valimiskomisjoni esimees ning vajaksin hädasti (ja kiiresti, nagu ikka) abi seoses Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi otsusega nr 5-21-12 (<https://www.riigikohus.ee/et/lahendid?asjaNr=5-21-12/2>).

Probleemist:

Oleme registreerinud otsusega KOV volikogu valimisteks 110 kandidaati, kes kõik läbisid kontrolli, st vastavasid KOVVS § 5 lõigetele 5 ja 6. (5) *Kandideerimisõigus on igal hääleõiguslikul Eesti kodanikul ja Euroopa Liidu kodanikul, kes on kandidaatide registreerimise viimaseks päevaks saanud 18-aastaseks ja kelle püsiv elukoht asub hiljemalt valimisaasta 1. augustil vastavas vallas või linnas.*

Riigikohtu 28.09.2021 otsusest nähtub, et ühest küljest on valimiskomisjonil kandidaatide registreerimisel ainult formaalse kontrolli kohustus, kuid teisest küljest viitab, et tegelikult peaks kohalik omavalitsusüksus välja selgitama tegeliku elukoha, elukohateate menetluse käigus ja justkui need kandidaadid kelle tegelik elukoht ei ühti RR andmetega, ei tohiks omada kandideerimisõigust.

Meil on olukord, kus valimiskomisjon registreeris formaalse kontrolli tulemusel kandidaadid, kellel formaalselt oleks täna õigus ka jätkuvalt kandidaat olla (st nad on Harku valla elanikud RR järgi), kuid nad on ise nüüd meile (ja sotsiaalmeedias) teatanud, et nad tegelikult elavad ajutiselt mujal omavalitsuses. Mida nüüd nendega teha? Neid on kaks.

KOVVS § 37 lg 5 p 3 kohaselt tühistab valimiskomisjon kandidaadi registreerimise otsuse, kui tõendatakse, et kandidaat ei vasta käesoleva seaduse § 5 lõikes 5 või 6 ettenähtud nõuetele. Kas sotsiaalmeedias välja hüüdmine ja mulle e-kirja saatmine on tõendamine, et nad parasjagu päriselt ei ela, kuid registrijärgselt on nad Harku valla elanikud.

Kui see pole aluseks registreerimise otsuse tühistamiseks, siis kas ma olen õigel teel, et me saame kandidaatidele öelda, et neil on RRS-ist tulenev kohustus oma elukoha andmeid korrektsena ning et nad peavad esitama uue elukoha teate, kuid uue elukoha teate esitamisega, kui see elukoht pole enam Harku vallas, lõppeb nende õigus ka kandideerida. Samas see menetlus võib võtta 10 tööpäeva aega (kui nad üldse kohe esitavad uue teate), nad võivad ka venitada uue teate esitamisega teatud aja, valimiste eelhääletamine hakkab 10 kalendripäeva pärast. See tähendab, et elukoha teate menetlus võib kesta kauem ja lõppeda alles peale hääletamist. Samas jälle kas nad ei saa end päästa (st jätkata kandideerimist) näiteks RRS § 65 lõikega 2, mille alusel esitavad elukohateate ka oma praeguse (väidetavalt ajutise) elukoha kohta, kuid määravad Harku valla oma õigusliku tähendusega elukoha aadressiks.

Olen pöördunud Riigi valimisteenistuse ja Siseministeriumi RR toimingute spetsialisti poole, kuid selgust pole ikka. Kandidaadid ootavad mult vastust, et mida edasi teha.

Lugupidamisega

Maarja Lehemets-Tihhanov
vallasekretär

Harku Vallavalitsus

Kallaste tn 12, Tabasalu

Harku vald

Telefon: 600 3844

Mob: 5455 6800

www.harku.ee

facebook.com/HarkuVald 

